

Infektiotaudit

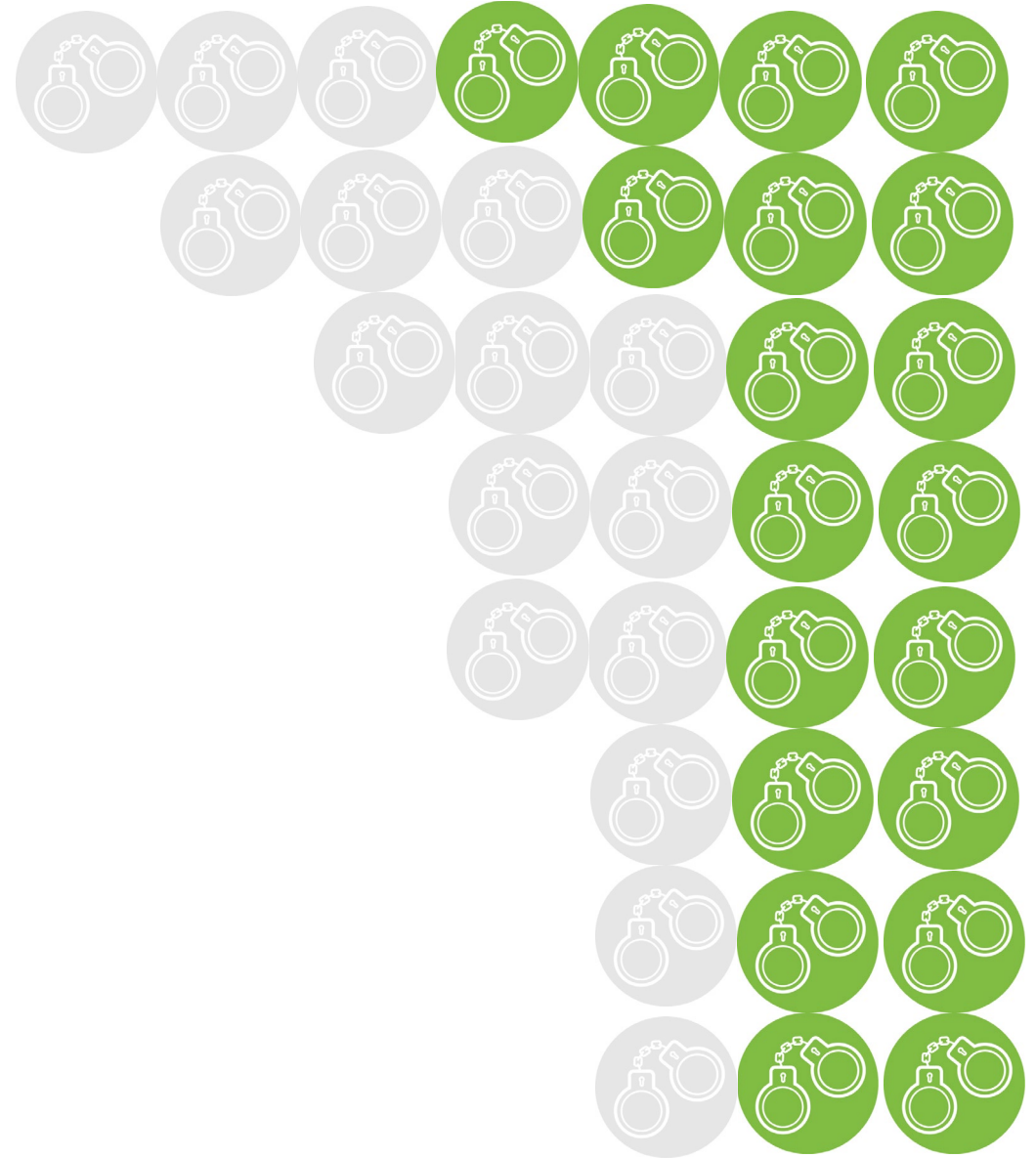
Henrikki Brummer-Korvenkontio
Tutkimuspäällikkö, FT
Infektiotautien torjunta ja rokotukset yksikkö
Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

Wattu IV

Vankien terveys ja hyvinvointi 2023

Julkistamisseminaari, THL

21.9.2023

Sisältö

- Tulokset
 - Hivin ja C-hepatiitin esiintyvyys
 - C-hepatiitin hoitaminen
 - A- ja B-hepatiitin esiintyvyys
 - Kuntodopingin ja huumeiden käyttö pistämällä
 - Tatuoinnit ja lävistykset
 - Hiv, B- ja C-hepatiittitestaus ja rokotukset
 - Desinfektioaineet, kondomit ja hiv- ja C-hepatiittitestaus
 - Desinfektioaineiden, kondomien ja hiv- sekä C-hepatiittitestien saatavuus
- Johtopäätökset

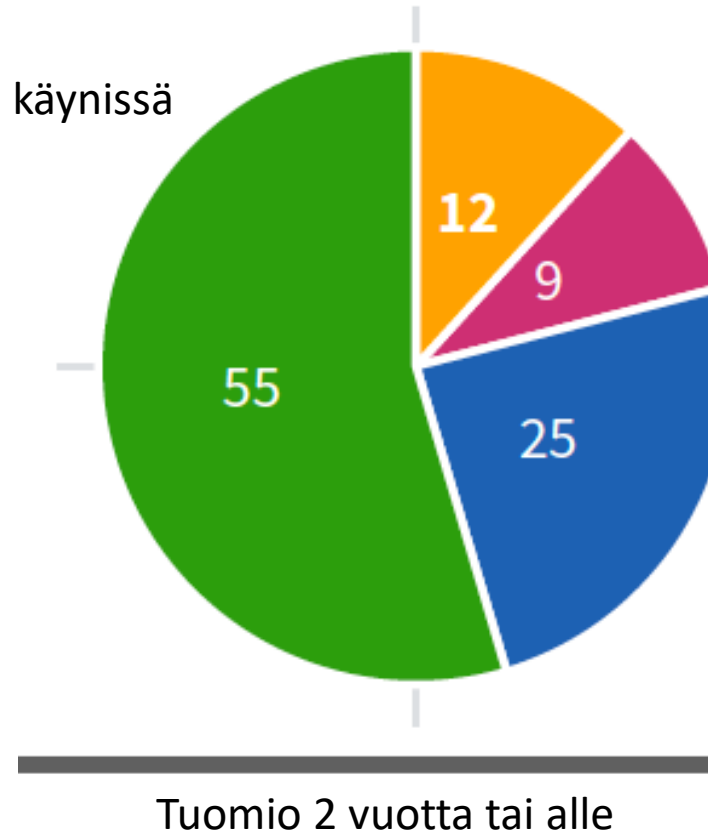
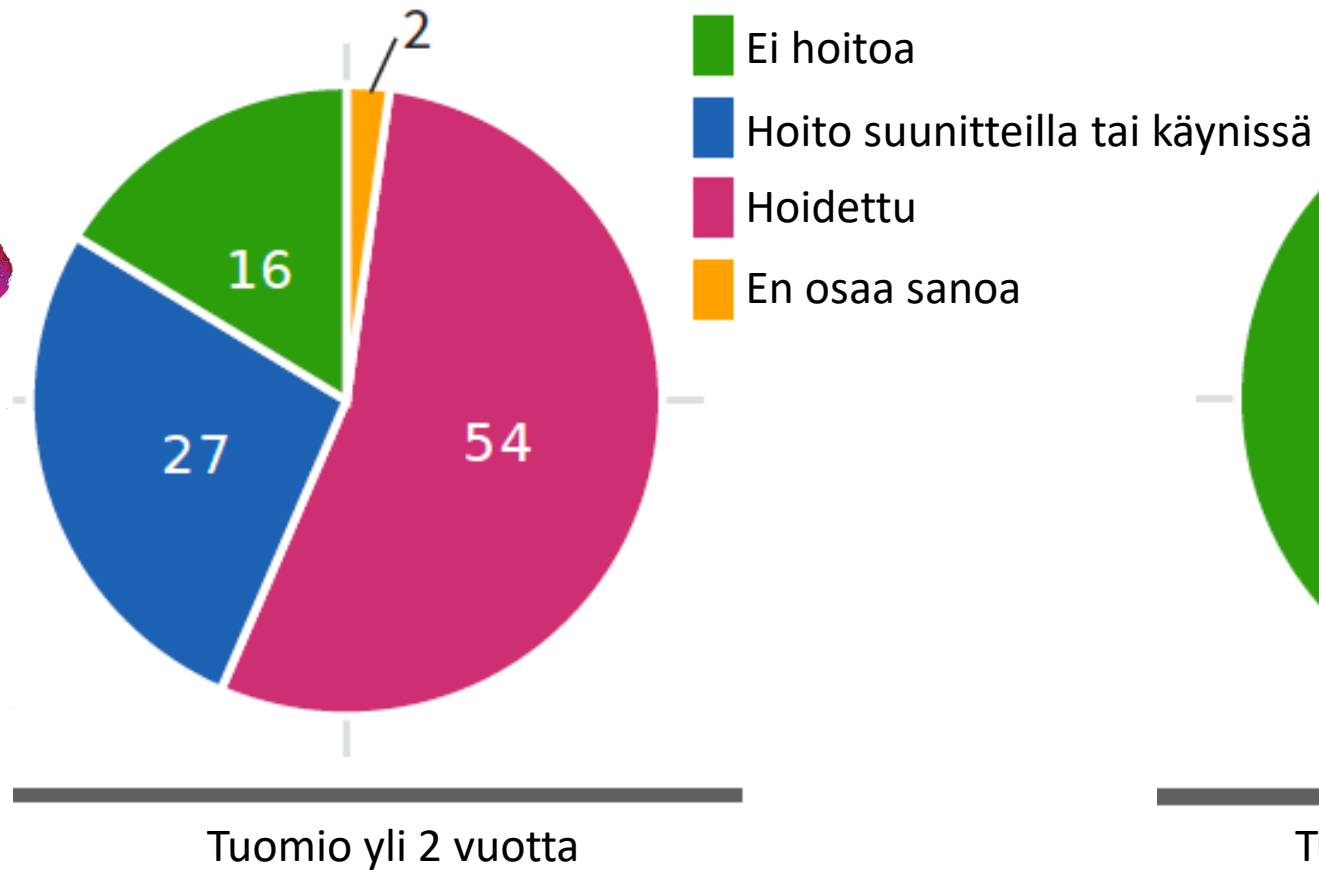
Hivin ja C-hepatiitin esiintyvyys

- Yhdellä prosentilla mies- ja naisvangeista todettiin hiv-tartunta
- C-hepatiittitartunnan saaneita
 - 40 prosenttia miesvangeista
 - 53 prosenttia naisvangeista
- C-hepatiitin kantajia
 - 10 prosenttia miesvangeista
 - 22 prosenttia naisvangeista

Hivin ja C-hepatiitin esiintyvyys

- Yhdellä prosentilla mies- ja naisvangeista todettiin hiv-tartunta (Wattu III 2006: 0,7 ja 1,1 prosenttia)
- C-hepatiittitartunnan saaneita
 - 40 prosenttia miesvangeista (WATTU III: 44 prosenttia)
 - 53 prosenttia naisvangeista (WATTU III: 52 prosenttia)
- C-hepatiitin kantajia
 - 10 prosenttia miesvangeista
 - 22 prosenttia naisvangeista

C-hepatiitin hoitaminen

A- ja B-hepatiitin esiintyvyys

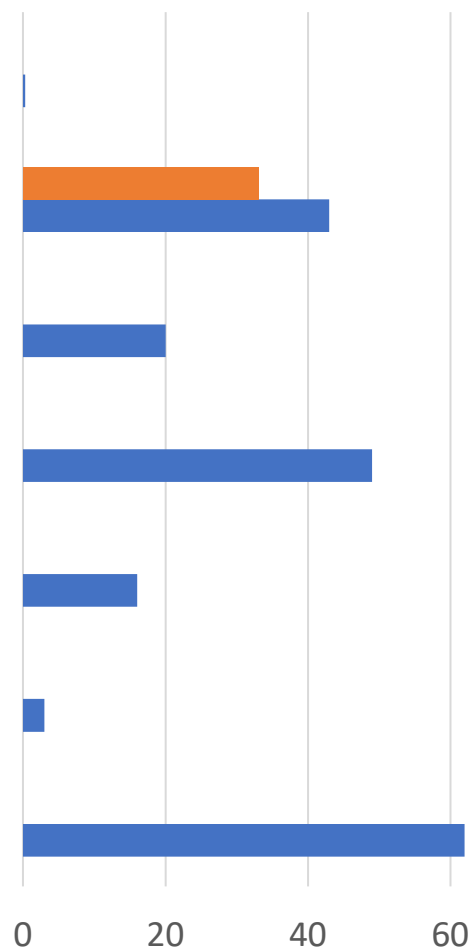
- A-hepatiittitartunnan oli sairastanut tai saanut rokotuksen
 - 46 prosenttia miesvangeista
 - 34 prosenttia naisvangeista
- B-hepatiitin kantajia oli
 - 0,4 prosenttia miesvangeista
 - Ei yhtään naisvankia

A- ja B-hepatiitin esiintyvyys

- A-hepatiittitartunnan oli sairastanut tai saanut rokotuksen
 - 46 prosenttia miesvangeista (WATTU III: 4 prosenttia)
 - 34 prosenttia naisvangeista (WATTU III: 38 prosenttia)
- B-hepatiitin kantajia oli
 - 0,4 prosenttia miesvangeista (WATTU III: 0,7 prosenttia)
 - Ei yhtään naisvankia (WATTU III: ei yhtään)

Kuntodopingin ja huumeiden käyttö pistämällä

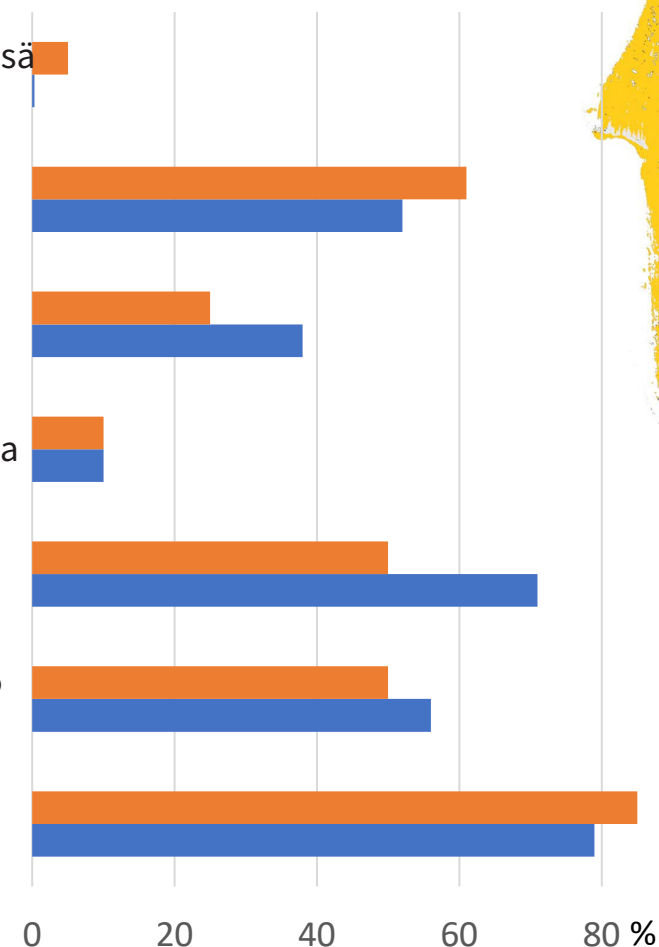
Kuntodoping

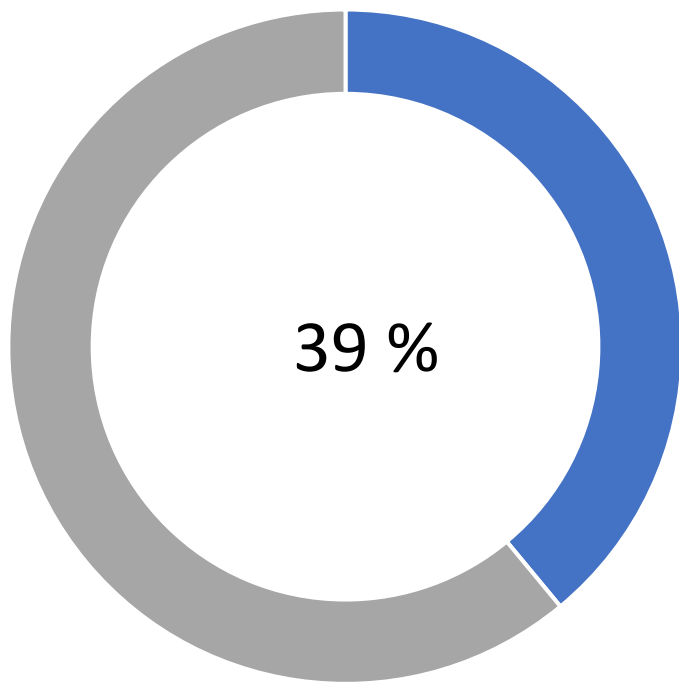
Naiset
Miehet

Huumeet

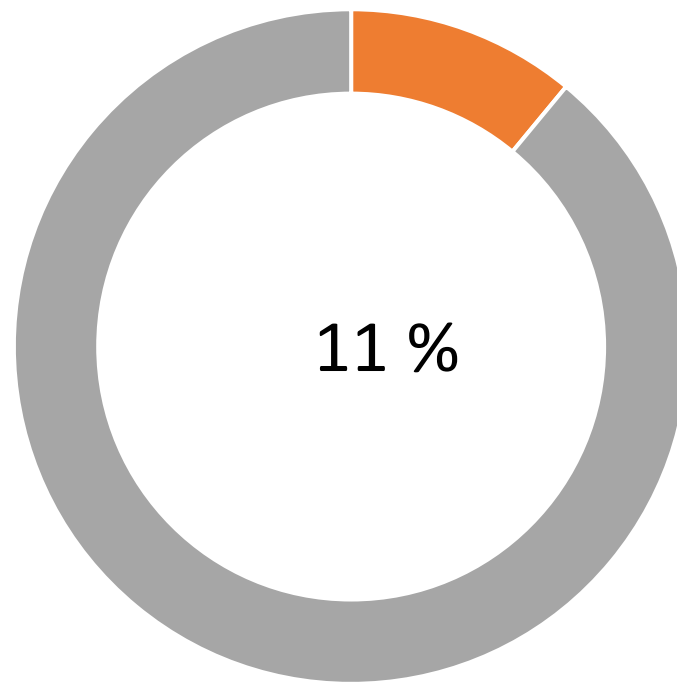
1. Käyttö pistämällä vankilassa tai siviilissä viimeisen 30 vrk aikana
2. Käyttö pistämällä vankilassa tai siviilissä yli 30 vrk sitten
3. Käyttö pistämällä vankilassa
4. Aloittanut pistämällä käytön vankilassa
5. Ruiskujen ja neulojen yhteiskäyttö vankilassa
6. Muiden pistotarvikkeiden yhteiskäyttö vankilassa
7. Käyttänyt vankilassa omaa ruiskua tai neulaa useampaan kertaan

Tatuoinnit ja lävistykset vankilassa

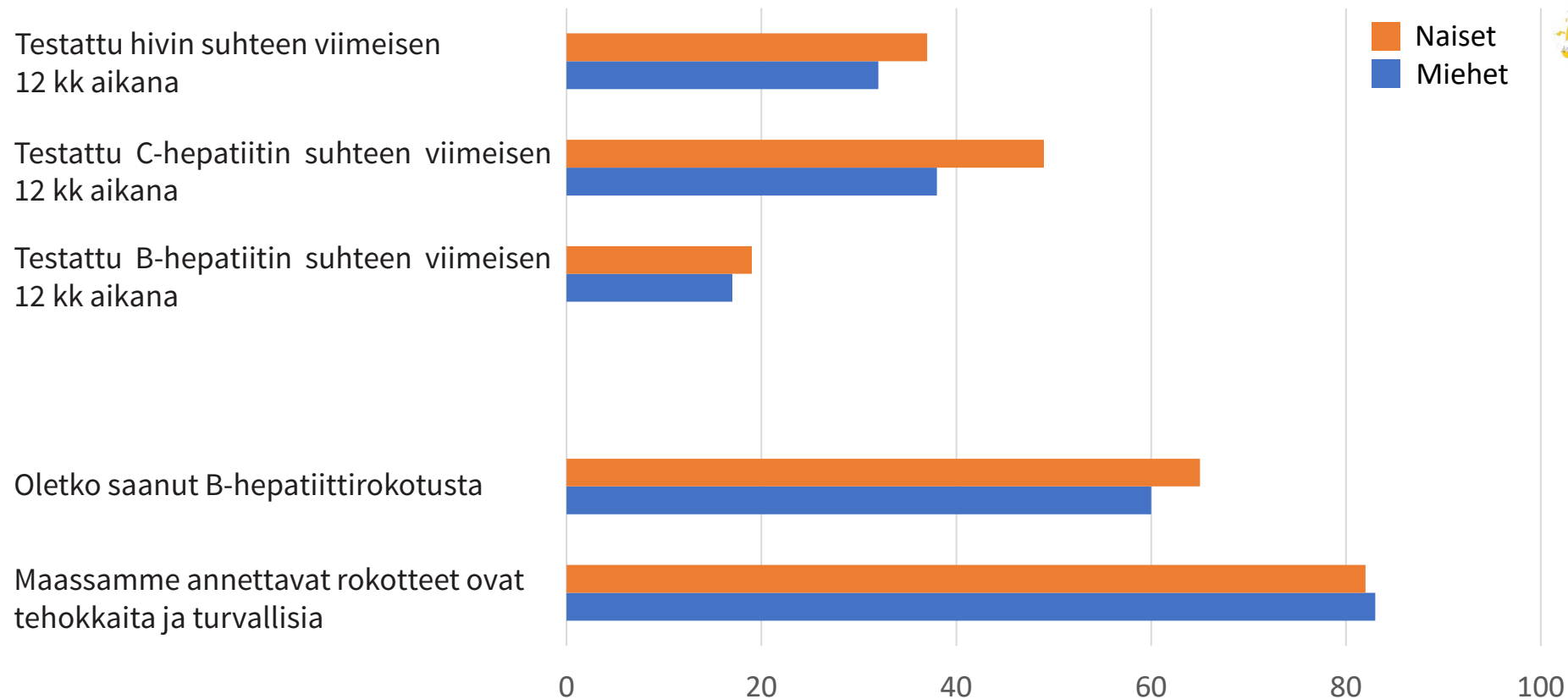

Miehet

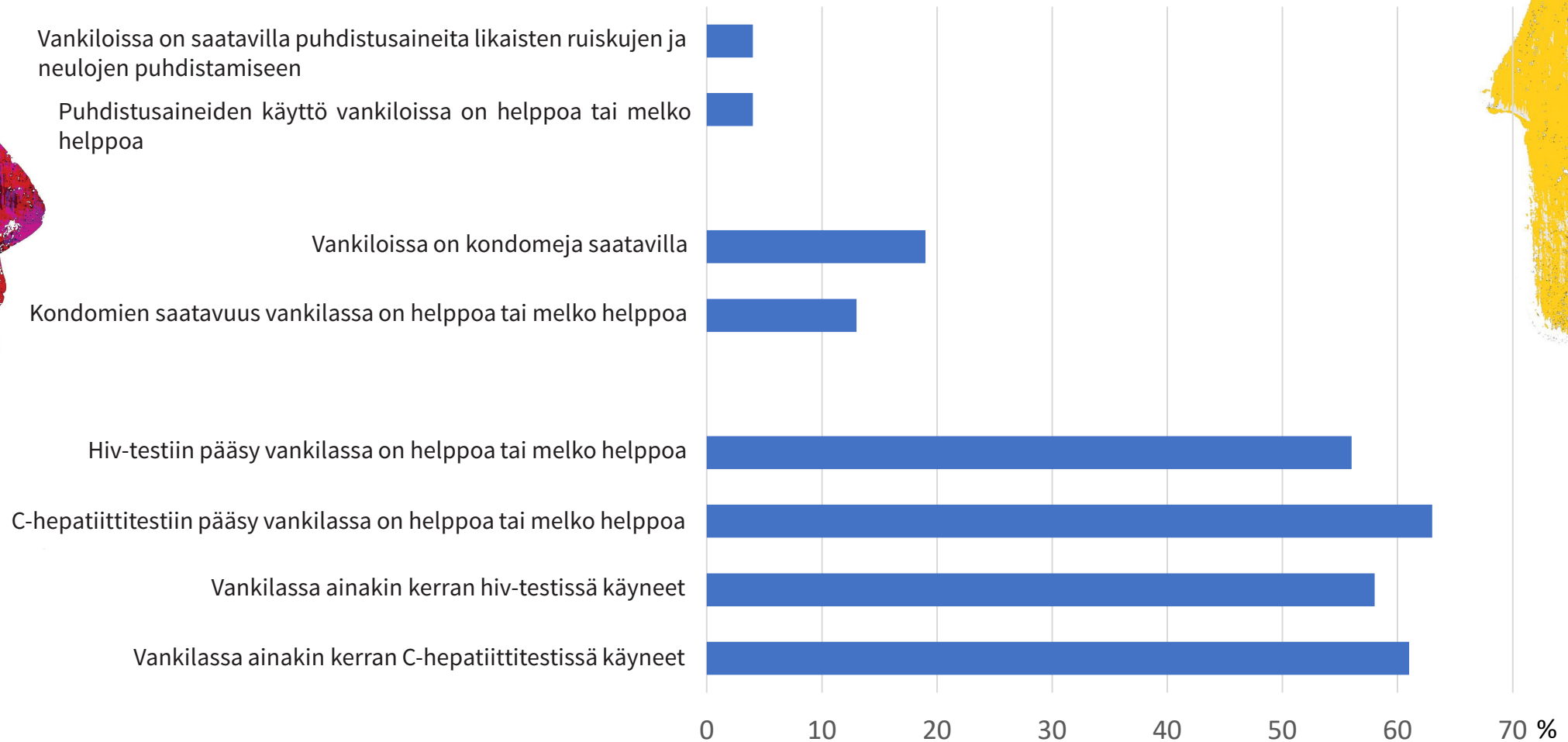

Naiset

Hiv, B- ja C-hepatiittitestaus ja rokotukset

Desinfektioaineiden, kondomien sekä hiv- ja C-hepatiittitestausten saatavuus vankiloissa

Johtopäätökset ja suositukset (1)

- Hiv- ja C-hepatiittitartunnat ovat vangeilla huomattavasti yleisempiä kuin väestössä keskimäärin
- Merkittävä osa vangeista oli käyttänyt huumeita (34 %) tai dopingaineita (20 %) vankilassa
- Samaa ruiskua ja/tai neulaa vankilassa oli käyttänyt 67 %
- Omien pistosvälineiden käyttö useaan kertaan vankilassa oli yleistä (81 %)
- Ruiskujen ja neulojen yhteiskäyttö ja omien välineiden uudelleen käyttö altistaa bakteeri ja virusinfektioille

Johtopäätökset ja suositukset (2)

- Valtaosassa vankiloita puhdistusaineita käytettyjen neulojen ja ruiskujen puhdistamiseen ei ole saatavilla
- Vain 4 % vangeista kertoi, että desfunktioaineita on saatavilla ja 4 % koki niiden käytön olevan helppoa tai melko helppoa
- Desinfektioaineiden saatavuus tulisi palauttaa vankiloihin ja mahdollisuutta pistovälineiden vaihtoon tulisi selvittää
- C-hepatiitin kantajista, joiden tuomio oli alle kaksi vuotta ainostaan 9 % oli saanut hepatiittihoidon
- C-hepatiitin hoito jakso on lyhyt 8-12 viikkoa ja yksinkertainen toteuttaa

Johtopäätökset ja suositukset (3)

- Valtaosa vangeista (82 %) piti rokotteita turvallisina
- Vankiloissa tulee tarjotaan aktiivisesti ja toteutetaan kattavasti rokotuksia infektioiden leviämisen estämiseksi
- Hiv- ja C-hepatiittitestiin pääsy vankilassa oli helppoa joka toisen vangin mielestä
- Kohonneen tartuntariskin takia testejä tulisi tarjota säännöllisesti kolmen kuukauden välein matalalla kynnyksellä
- C-hepatiittipikatestien käyttö suositeltavaa
- Opt-out hiv- ja C-hepatiittitestaus kaikille vangeille osaksi tulotarkastusta

Vankien terveyttä ja vankiloiden infektiotautien taakkaa ja tartuntojen leviämistä voidaan ehkäistä useilla keinoilla

- Henkilökunta ja vankien koulutus
- Rokotukset
- Testaus
- Puhtaat pistovälineet
- Kondomit
- Tartuntojen hoitaminen

Tartuntatautien torjunta ja hoitaminen vankiloissa edistää vankien terveyttä ja väestötasolla myös yhteistä terveysturvallisuutta

WATTU IV Infektiotaudit työryhmä

- Cristina Gonzáles Pérez, THL
- Kirsi Liitsola, THL
- Henriikki Brummer-Korvenkontio, THL